

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al brigăzii nr.7 de geniști din 21 februarie 1942, în cauza penală în privința lui

Bodarev Anton Seminovici născut în anul 1906,
originar din s. Isacova, r. Orhei,

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 11.07.2018 – 31.10.18

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al brigăzii nr.7 de geniști din 21 februarie 1942, Bodarev Anton a fost condamnat în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art.58-2 CP al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, Bodarev Anton a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii și având atitudine ostilă față de puterea sovietică, în perioada noiembrie-decembrie 1941 a desfășurat agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii subdiviziunii sale în prezența martorilor Matusевичi, Fedotov, Grigorieva și alții. Afară de aceasta, inculpatul a desfășurat agitație și propagandă antisovietică îndreptată împotriva activităților desfășurate de regimul sovietic, lăudând în același timp, sistemul capitalist și viața maselor muncitoare și armata unui stat ostil față de Uniunea Sovietică. De asemenea a calomniat poporul evreiesc care trăiește pe teritoriul URSS.

În cadrul ședinței judiciare inculpatul Bodarev Anton a declarat că nu se consideră vinovat de faptele incriminate și anume că, a desfășurat agitație și propagandă antisovietică îndreptată împotriva puterii sovietice. Fiind încadrat în armata roșie și-a permis să ducă discuții cu alți ostași din subdiviziunea sa, și anume le povestea acestora despre viața din Basarabia unde sunt multe fructe și legume, iar în Uniunea Sovietică acestea nu sunt.

De asemenea, călătorind cu automobilul prin România a văzut că, acolo terenurile și natura este bogată, cât privește sistemul politic din România el nu-l cunoaște. Totodată, inculpatul a declarat că, în timpul discuțiilor el le-a vorbit și despre evrei, precum că acestora nu le place să muncească, dar sunt în stare numai să mintă și să citească ziare despre viața prizonierilor din Germania, precum că aceștia sunt aprovizionați zilnic cu pâine și carne. Le-a mai vorbit că, odată cu instaurarea puterii

sovietice pe teritoriul Basarabiei, viața oamenilor a devenit și mai grea, adică oamenii duc lipsă de hrană.

Circumstanțele incriminate inculpatului Bodarev Anton au fost confirmate în ședința de judecată prin declarațiile martorilor T. Matusevici și S. Fedotov.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Bodarev Anton Semionovici.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că, în corespundere cu art.6 pct.44) CPP, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Astfel, recurentul menționează că, în materialele dosarului nu se conțin probe care ar confirma că inculpatul Bodarev Anton ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii sovietice ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, așa cum prevede dispoziția art.58-10 alin.(2) CP al RSFSR, totodată, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Concomitent, consideră recurentul că, condamnarea lui Bodarev Anton pentru agitație antisovietică echivalează cu un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. În consecință, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Bodarev Anton în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) CPP, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Recurentul notează că Bodarev Anton, în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre

07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului militar al brigăzii nr.7 de geniști din 21 februarie 1942, Bodarev Anton a fost condamnat pentru activitate contrarevoluționară.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Bodarev Anton în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art.58-2 CP al RSFSR, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, va dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art. art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al brigăzii nr.7 de geniști din 21 februarie 1942, cu încetarea procesului penal în privința lui **Bodarev Anton Semionovici**, condamnat în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR.

Bodarev Anton Semionovici, este reabilitat în fața societății.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 noiembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico